

11. august 2006
2. februar 2006

EM 2006/7
VM 2006/72

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets formål og hovedindhold:

Nærværende lovforslag giver frie grundskoler ret til lån til opførelse af skolebygninger efter regler, som i vidt omfang svarer til de regler, der gælder for 10-40-50 byggeri efter boligfinansieringsforordningen. Den frie grundskole skal selv erlægge 10% af de samlede opførelsesudgifter, mens kommunalbestyrelsen og Landsstyret yder et lån på hhv. 10% og 30% af opførelsesudgifterne. De sidste 50% finansieres ved optagelse af lån i bank eller finansieringsinstitut. Det lån, som ydes af kommunalbestyrelsen og det lån, som ydes af Landsstyret, er rente- og afdragsfrit i 15 år, hvorefter det afvikles over 10 år.

Landsstyret og kommunalbestyrelsen kan herudover yde frie grundskoler tilskud og lån til øvrige investeringsudgifter.

Med ændringsforslaget sikres frie grundskoler bedre betingelser for anlægsfinansieringen, hvilket må forventes at påvirke frie grundskolers økonomi positivt og dermed dels lette etableringen af frie grundskoler og dels reducere forældrenes egenbetaling. Dette imødekommer til dels den rejste kritik i de høringssvar, som Landsstyret har modtaget fra Nuuk International Friskole, KANUKOKA, IMAK og Grønlands Arbejdsgiverforening.

2. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige:

Den foreslåede affattelse af § 18a, hvorved Landsstyret forpligtes til at yde lån på 30% af en friskoles udgifter til anlæg af skolebygninger, vil kunne medføre et finansieringsbehov for landskassen. Hvis anlægsudgifterne til en friskole i Nuuk f.eks. beløber sig til 70 mio. kr., vil finansieringsbehovet for landskassen andrage 21 mio. kr. Forordningsforslaget får dog ikke DAU-mæssige konsekvenser for Finansloven, idet udgifterne forudsættes finansieret ved omrokering af anlægs- og udlånsbevillingerne. Det bemærkes endvidere, at anlæggelsen af en friskole i Nuuk vil kunne reducere behovet for udvidelse af den nuværende skolekapacitet.

For Hjemmestyret får ændringsforslaget herudover ingen økonomiske konsekvenser, bortset fra merudgifter forbundet med regeludarbejdelse og administration i øvrigt af et ansvarsområde, der ikke p.t. er afsat ressourcer til.

For kommunerne afhænger ændringsforslagets økonomiske og administrative konsekvenser af, om der bliver oprettet frie grundskoler i den enkelte kommune.

Affattelsen af § 18a, hvorved kommunen forpligtes til at yde lån på 10 % af en friskoles udgifter til anlæg af skolebygninger, vil desuden kunne medføre et kommunalt finansieringsbehov. Hvis anlægsudgifterne til en friskole i Nuuk f.eks. beløber sig til 70 mio. kr., vil finansieringsbehovet for kommunen andrage 7 mio. kr.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

Lovforslaget har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

4. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Lovforslaget har ikke miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

5. Administrative konsekvenser for borgerne:

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne ud over, at de fremover kan søge tilskud efter loven og i så fald skal opfylde de dermed forbundne dokumentationskrav m.v.

6. Forholdet til Rigsfællesskabet og selvstyre:

Lovforslaget berører ikke forholdet til rigsfællesskabet eller selvstyre.

7. Høring:

Forslaget har ikke været udsendt i høring forud for fremsættelsen. Det foreslås, at forslagens andenbehandling udskydes til forårssamlingen 2006. Landsstyret anmodes om i mellemtiden at foretage høring af relevante myndigheder og organisationer m.v. og at lade de indhentede høringssvar tilgå det behandlende landstingsudvalg, således at disse kan indgå i udvalgets behandling af forslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at § 18, stk. 2, udgår. Bestemmelsen, som bemyndiger kommunalbestyrelserne til at yde tilskud og lån til en fri grundskoles anlæg af bygninger samt til lignende investeringsudgifter, erstattes af ændringsforslagets § 18a og § 18b.

Landsstyret og kommunalbestyrelsen yder frie grundskoler lån til opførelse af skolebygninger. Ved skolens bygninger forstås alle bygninger, herunder undervisningslokaler, lokaler til kreative fag, så som musik, gymnastik, husgerning, sløjd m.v., samt administrationslokaler. Personaleboliger er ikke omfattet. Frie grundskoler vil imidlertid kunne modtage lån til opførelse af personaleboliger i henhold til den gældende landstingsforordning om boligfinansiering.

Lån til opførelse af skolebygninger ydes efter regler, som i det væsentligste svarer til reglerne for det såkaldt 10-40-50 byggeri, som er reguleret i

boligfinansieringsforordningen. De frie grundskoler har imidlertid et retskrav på at modtage skolebygningsslånet, såfremt de i øvrigt opfylder kravene herfor.

Den frie grundskole skal selv erlægge 10% af de samlede opførelsesudgifter, f.eks. gennem forældreindskud, indsamlinger, fondsstøtte eller private lån udenfor de i stk. 3 nævnte bank- eller realkreditlån med prioriteret pant i ejendommen.

Kommunalbestyrelsen og Landsstyret yder et lån på hhv. 10% og 30% af opførelsesudgifterne. De sidste 50% finansieres ved optagelse af lån i bank eller finansieringsinstitut, der sikres ved 1. prioritets pant i ejendomme. Det lån, som ydes af kommunalbestyrelsen og det lån, som ydes af Landsstyret, er rente- og afdragsfrit i 15 år, hvorefter det afvikles over 10 år. Disse offentlige lån sikres med pant, der har prioritet efter de førnævnte bank- eller realkreditlån i henhold til stk. 3, men før evt. andre panthavere.

De samlede opførelsesudgifter omfatter udgifter til projektering, håndværkerudgifter, byggelånsrenter, intern byggemodning, byggeadministration og stempeludgifter.

Ud over, at den frie grundskole selv skal kunne erlægge 10% af opførelsesudgifterne, gælder en række øvrige krav. Den frie grundskole skal således have arealtildeling, og byggeriet skal opfylde gældende bygge- og planlovgivning, samt leve op til de gældende byggestandarder. Endvidere skal byggeprojekt og økonomi vurderes og godkendes af hhv. kommunalbestyrelsen og Landsstyret.

Medmindre långiver bestemmer andet, forfalder lånet til betaling ved overdragelse eller misligholdelse af bygningerne, samt hvis en restance ikke erlægges senest 7 dage efter den frie grundskole modtager påkrav herom. Denne bestemmelse har især til formål at sikre den offentlige långiver økonomisk. Formuleringen "Medmindre långiver bestemmer andet" giver långiveren en skønsmæssig adgang til at lempe vilkårene, hvor dette konkret findes formålstjenligt, f.eks. ved at acceptere en længere betalingsfrist end 7 dage efter modtagelse af påkrav. Det offentlige har derimod ikke adgang til at stille krav om skærpede vilkår for långivningen end forudsat i loven.

Landsstyret og kommunalbestyrelsen kan yde frie grundskoler tilskud og lån til øvrige investeringsudgifter. Øvrige investeringsudgifter kan f.eks. omfatte inventar. Den frie grundskole har imidlertid ikke noget retskrav på at modtage et sådant tilskud eller lån.

Til § 2

Loven træder ifølge forslaget i kraft den 1. januar 2007.